

Tájékoztató

külföldön elítélt magyar állampolgároknak a magyar büntetés-végrehajtási szervezetről

A tájékoztató elsősorban a külföldön elítélt magyar állampolgároknak nyújt általános információkat a magyar büntetés-végrehajtási szervezetről annak érdekében, hogy segítse annak eldöntését, hogy kérelmezik-e a Magyarországra történő átszállításukat.

A magyar büntetés-végrehajtási szervezet élén a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága áll. Elérhetősége:

Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága

Budapest

1054 Steindl Imre utca 8.

A szabadságvesztés végrehajtása:

A szabadságvesztés végrehajtása fogház, börtön vagy fegyház fokozatban, az elítélt életkorához (fiatalkorú - felnőtt), neméhez és egészségi állapotához igazodóan kialakított általános, illetve speciális végrehajtási rend alkalmazásával történik.

Befogadás, elhelyezés:

A fogvatartottak Magyarországra történő befogadását követően először a Fővárosi Bv. Intézetben (Budapest) kerülnek elhelyezésre. Valamennyi a végrehajtás szempontjából fontos adat rendelkezésre állását követően kerül sor az elítéltek másik büntetés-végrehajtási intézetbe (a továbbiakban: bv intézet) szállítására. A bv. intézet kijelölése a tényleges befogadást követően történik, előzetesen nem lehet megmondani, hogy melyik bv. intézetbe lesz elhelyezve az átszállításra váró személy. Ennek megfelelően nincsen mód a másik országba történő átszállítást csak egy bizonyos bv. intézetbe, vagy intézetek előre meghatározott körébe kérni.

Az elítéltek társadalomba való visszailleszkedésének célját szem előtt tartva a büntetés-végrehajtási szervezet a fogvatartottak lehetőség szerinti, lakóhelyhez közeli elhelyezésére törekszik, figyelemmel valamennyi, az elhelyezést befolyásoló (többek között fogvatartási, biztonsági, egészségügyi) körülményre.

Az egyes bv. intézetek feladatai, felszereltsége:

A fogva tartás során szükséges támogatás, segítségnyújtás valamennyi büntetés-végrehajtási intézetben széleskörűen biztosított. Ezen szolgáltatás és feladatellátás egyrészt az általános feladatellátásból adódik (pl. az elítélt ruházati segélyben részesítése, amennyiben nem rendelkezik az évszaknak megfelelő ruházattal), illetve a végrehajtásban jelentkező speciális körülményekből.

Általános jellegből adódó szolgáltatások és felszereltség:

- kapcsolattartás (telefon, levelezés, csomagküldés), családi kapcsolatok erősítése;

- együttműködés a szabadulás utáni lakhatás ügyintézésében, a szükséges támogatás érdekében adott esetben egyházi, karitatív szervezetek igénybe vétele;
- hatékony büntetés-végrehajtási pártfogói rendszer működtetése;
- különféle terápiás foglalkozások, egyéni képességfejlesztés, csoportterápiák, általános iskolai, középfokú,- illetve adott esetben felsőfokú oktatásba történő bevonás, szakmai képzés a szabadságvesztés végrehajtásának ideje alatt;
- az iskolai oktatásban történő részvétel biztosítása az erre kijelölt bv. intézetekben történik;
- szabadidős, kulturális tevékenység-szervezés;
- valamennyi bv. intézet rendelkezik a fogvatartottak látogató fogadásához szükséges felszerelt helyiséggel. A rezsim szabályokhoz igazodva havonta legalább egyszer, alkalmanként hatvan percben, de legfeljebb kilencven percben, egyidejűleg 4 fő látogatót fogadhat;
- az egyes bv. intézetek sajátosságaihoz, az intézetek építészeti adottságaihoz, a fogvatartottak összetételéhez, illetve az egyes feladatok végrehajtásához igazodik a zártság/nyitottság elvének alkalmazása;
- az elítélt részére a vallás gyakorlásával kapcsolatos, törvényben meghatározott jogok gyakorlását valamennyi bv. intézetben biztosítják, egyéni, vagy közösségekben történő módon;
- minden fogvatartottnak biztosított a napi 1 órás szabad levegőn tartózkodás lehetősége;
- a bv. intézetekben található könyvtár;
- a fogvatartottak társadalmi beilleszkedését elősegítő un. reintegrációs tevékenységet a bv. intézetek a munkáltatás által is biztosítják. Ennek érdekében egyrészt biztosítják a munkáltatást (az egyes bv. intézetek fenntartási munkáin túl mezőgazdasági, állattenyésztési, mosodai stb.), illetve az elítéltek szakmához jutását szakképzés keretében, a munkaerő piac alakulásához igazodóan is elősegítik.

Speciális jellegből adódó szolgáltatások:

- gyógyító-terápiás részleg;
- pszicho-szociális részleg;
- drogprevenációs részleg;
- alacsony biztonsági kockázatú részleg;
- átmeneti részleg;
- hosszúidős speciális részleg.

Ellenőrzés, jogorvoslat a fogva tartással kapcsolatban

- a jogszabályok érvényesülése érdekében tervezetten, illetve bejelentés nélkül egyaránt történik ellenőrzés bármely bv. intézetben, akár a közvetlen irányító szerv részéről (Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság), akár a törvényességi ellenőrzést végrehajtók részéről (ügyészi szervezet), továbbá ellenőrzést végez a Helsink bizottság, Európa Tanács Kínzás és embertelen vagy megalázó büntetések

vagy bánásmód megelőzésére alakult Európai Bizottsága /CPT/, az alapvető jogok biztosa, mint a kínzás elleni ENSZ egyezmény fakultatív jegyzőkönyve szerinti Nemzeti Megelőző Mechanizmus felelőse;

- a fogvatartott a fogva tartással összefüggésben kérelmet terjeszthet elő, és a kérelemmel hozott döntéssel szemben panaszt nyújthat be;
- a fogvatartott közvetlenül fordulhat a büntetések törvényességi felügyeletét ellátó ügyészhez, kérheti az ügyész általi meghallgatását;
- a fogvatartott közvetlenül fordulhat az alapvető jogok biztosához;
- a fogvatartott kérelemmel, panasszal fordulhat törvényben kihirdetett nemzetközi egyezményben elismerten erre hatáskörrel rendelkező nemzetközi jogvédő szervezethez.

Feltételes szabadságra bocsátás

A büntetés végrehajtása a magyar jogszabályok szerint zajlik, így a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozóan is a magyar jogszabályok az irányadók.

A feltételes szabadságra bocsátás engedélyezéséről az elítélt meghallgatását követően a bíróság dönt. A feltételes szabadság engedélyezése soha nem automatikus, hanem az a büntetés végrehajtási bíró állásfoglalásától függ. A bíró vizsgálja, hogy az elítélt a büntetés végrehajtása alatt kifogástalan magatartást tanúsított-e, várható-e, hogy a szabadulása esetén törvénytisztelő életmódot fog folytatni és hogy a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető.

Nem bocsátható feltételes szabadságra

- a többszörös visszaeső, ha a szabadságvesztést fegyház fokozatban kell végrehajtani,
- az erőszakos többszörös visszaeső,
- aki a bűncselekményt bünszervezetben követte el,
- akit olyan szándékos bűncselekmény miatt ítétek szabadságvesztésre, amelyet korábbi, határozott ideig tartó végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése után, a végrehajtás befejezése vagy a végrehajthatóság megszűnése előtt követett el.

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja

- a büntetés kétharmad,
- visszaeső esetén háromnegyed részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap;
- 5 évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén - különös méltánylást érdemlő esetben - a bíróság a határozatában akként rendelkezhet, hogy az elítélt a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha az elítélt többszörös visszaeső.
- Ha az elítéltet életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélték, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a bíróság határozza meg, vagy kizárja ennek lehetőségét.

A feltételes szabadság tartama a szabadságvesztés hátralévő részével azonos, azonban, ha a szabadságvesztésből a feltételes szabadságra bocsátás engedélyezésekor egy év már nincs hátra, ez az időtartam egy év. Ha az elítéltet a feltételes szabadság alatt elkövetett bűncselekmény miatt elítélik vagy a meghatározott magatartási szabályokat megszegi, a bíróság megszüntetheti a feltételes szabadságot.

Reintegrációs őrizet:

A bv. intézetből – elektronikus távfelügyeleti eszközök alkalmazása mellett – egy meghatározott lakásba kerül elhelyezésre az elítélt, mely lakást csak meghatározott okból, helyre és időre lehet elhagyni.

Elrendelése: büntetés-végrehajtási bíró a bv. intézet előterjesztése alapján, az elítélt vagy védőjének kezdeményezése alapján rendelheti el, ha:

- a szabadulásig legfeljebb 1 év van vissza;
- az elítélt nem személy elleni erőszakos bűncselekmény elkövetője és nem visszaeső;
- a büntetés nem haladja meg az 5 évet;
- az elítélt vállalja a reintegrációs őrizetbe helyezést.